

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Arborem scientiae boni et mali, protoplastis interdictam ex Gen. II,17

**Mayer, Johann Friedrich
Ziegra, Georg David**

Vitembergae, 1718

§. 20.

[urn:nbn:de:bsz:31-130464](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130464)

§. 19. Ex quibus hactenus dictis fati, ut opinor, Præcepti hujus videre est qualitas, & quam facile fuisset primis nostris parentibus ipsi, utpote haud gravi, obedire, summaque cum voluptate Deo inservire, & quam nullatenus in Deo quærenda sit Lapsus causa. Facillimum enim fuisset in tanta integritate Naturæ & magna ciborum copia ab unica arbore, reliquis omnibus & fortassis etiam ejusdem speciei, etsi in aliis individuis, concessis, in honorem Dei abstinere, veluti Rupertus monstrat *Lib. 2. in Gen. cap. 30.* & Augustinus *Lib. 8. de Gen. ad lit. c. 13.* Quia vero Legis proprium est obligare vel ad obedientiam, vel ad pœnam, ideo Legi suæ Deus addidit comminationem, quando ait: *Quocumque die comederis ex arbore scientia boni & mali מוֹת הַמּוֹת* morte, seu, *moriendo morieris*; sive enim vocem מוֹת nominaliter, sive gerundive exprimas, parum interest: nec erroris accusandi Græci sunt codices, quod plurali utantur moriendi vocabulo; dubium namque nullum, quin Eva interfuerit dato huic præcepto & pœnali interdicto. Nugæ autem, quod omnes animæ humanæ illico a primordio mundi ante corpora creatæ, huicque interfuerint mandato, ceu Judæi fabulantur. Sic enim Menasse ben Israel *Lib. de Creat. p. 61.* *Communis opinio est omnium Hebræorum, animas humanas præcessisse corpora.* Hinc ad *Deut. 10, 14.* *Neque vobiscum solis ego pango fœdus meum &c.* sic commentantur Rabbinæ: *כל הנשמות שהיו כן אדם הראשון ושהיו עד סוף העולם כלם נבראו בששת ימי בראשית וכלן כגן אדן וכלן במתן תורה שני כי את אשר ישנו פה עמנו עמד היום ואת אשר איננו פה עמנו היום:* *i. e. Omnes animæ, quæ fuerunt ab Adamo, & quæ futura sunt usque ad consummationem mundi, omnes illæ fuerunt creatæ 6. diebus creationis, omnesque in horto Edenis fuerunt, & dono legis interfuerunt: sic enim dicitur; cum eo qui astat nobiscum hodie, & cum eo qui non est nobiscum hodie.* Idem quoque cum Menasse docet R. Abarbenel ad locum *Jerem. l. v. 5.* & docetur in *Medrasch Tillim* & *Jalkut ad Psal. 139.* nec non in *Massech. Chagiga cap. 2. de eod. loco.*

§. 20. Nonnulli Ebræorum, quos refert Paulus Fagius in suo פירוש, dicunt *hæc reduplicatione מוֹת הַמּוֹת duplicem mortem, animæ & corporis, indicari, sed ipse arguitas esse opinatur,*

D

quum

quum על דרך משט *juxta simplicem sensum, linguam sanctam, hae proprietate loquendi, significetur certitudo, vehementia & acceleratio, ut sensus sit: omnino & certissime, quin & omni ratione horribili morieris, perinde ut 1. Reg. 11, 37. ירע ירע כי מות תמות indubie scias, te certo certius moriturum & Gen. 37, 33. טרף טרף discerpendo discerptus est Joseph, h. e. crudeliter, vel omnino, certoque discerptus est. Vide etiam loca Exod. 19, 12, 13. Num. 11, 32. c. 26, 65. 1. Sam. 22, 16. 2. Sam. 12, 14. c. 14, 14. & c. & Conf. Vatenium l. c. p. 165. Glassium l. c. can. 37. p. 350. Flacium in Clave Script. col. 673. & c. Statuunt enim Ebraei, Adamum utraque morte, tam spiritali, quam corporali, a Deo punitum esse: אילו הכשר חוטא כלא רוח טרוע הכפש נענשת וכי זה חוטא זה נאנש אילו הכשר חוטא כלא רוח טרוע הכפש נענשת וכי זה חוטא זה נאנש si, ajunt, caro peccat absque anima, cur anima punitur? num aliud est quod peccat, aliud quod punitur? quin potius sic se res habet, quod ambo una peccent.*

§. 21. Grotius in h. l. verba morte morieris interpretatur: vires tua sustentata ante per arborem vita deficient: quae via est ad mortem. Sed glossa haec si locum haberet, nil nisi privationem arboris vita Deus minaretur, quam ad virium sustentationem concedere nollet amplius, ut natura & sponte sequutura sit non tantum virium deficientia, sed ipsa etiam mors. Hausta haec e Pelagianorum lacunis est expositio, qui, ut de iis Augustinus Tom. VI. de Haresibus, bar. 88. lit. D. ait, Ipsum quoque Adam dicunt, etiamsi non peccasset, fuisse se corpore moriturum, neque mortuum merito culpa, sed conditione natura: Et Tom. II. Epist. 106. p. 185. lit. B. inquit: Obiectum est enim eum nempe Pelagium, dicere; quia Adam sive peccaret, sive non peccaret, moriturus esset. Quos sequuntur Sociniani, ut videre est in Catechismo Racoviensi p. 21. quin addunt, ne quidem sciri voluisse ab Adam immortalitatis viam p. 26. praevante Infausto Magistro, cujus in Lib. de statu primi hom. p. 11. haec est sententia: Adamus, antequam peccaret, quod ad ipsius naturam attinet, erat mortalis, ne post peccatum. Sed post peccatum non modo natura mortalis, sed etiam morti penitus obnoxius fuit. Conf. p. 57. & libellus ejus svaforius p. 55. Miscell. p. 85. Osterodus similiter Instit. Germ. c. 33. negat demonstrari posse primum hominem conditum fuisse immortalem, itemque Schmalzius Disp. 7. cont. D. Franzium & Joh. Crellius cont. Hugo. Grotium. Quo errore & seductus Augustinus Eugubinus fuit, ut in An-